

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES
PER A L'EDUCACIÓ INCLUSIVA**

Coordinació: VALLS GABERNET, MARIA JOSEP

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES PER A L'EDUCACIÓ INCLUSIVA			
Codi	100704			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	3	TRONCAL	Presencial
	Grau en Educació Infantil	3	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	10			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		7
	Nombre de grups	3		3
Coordinació	VALLS GABERNET, MARIA JOSEP			
Departament/s	PEDAGOGIA, PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	MATÈRIA de 10 crèdits. 6 crèdits DOE. 4 crèdits PEE			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
AGULLO MORERA, MA JESUS C.	mariajesus.agullo@udl.cat	4	
ALAMINOS FERNÁNDEZ, FRANCISCO ANTONIO	francisco.alaminos@udl.cat	6	
HINOSTROZA CASTILLO, ÚRSULA	ursula.hinostroza@udl.cat	4	
JOVÉ ORTIZ, MARIA	maria.jove@udl.cat	4	
VALLS GABERNET, MARIA JOSEP	pepa.valls@udl.cat	12	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Demostrar un nivell de coneixement i de comprensió de les idees relacionades amb l'educació entesa des d'un enfocament inclusiu.
- Transferir els coneixements adquirits en la primera part de la matèria (Dificultats d'aprenentatge i trastorns del desenvolupament I) al disseny d'intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu.
- Transferir els coneixements adquirits en la primera part de la matèria (Dificultats d'aprenentatge i trastorns del desenvolupament I) a la identificació de dificultats d'aprenentatge i trastorns del desenvolupament.
- Establir reflexions argumentades sobre les responsabilitats socials i ètiques relacionades amb l'educació inclusiva, respectant en tot moment els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones, els Drets Humans i els principis d'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, així com els valors propis de la cultura de pau i de valors democràtics.
- Comunicar els coneixements obtinguts sobre l'educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen els experts de forma clara i sense ambigüitats.
- Dissenyar estratègies organitzatives i didàctiques per a la intervenció educativa en contextos heterogenis que promoguin la inclusió de tot l'alumnat.
- Conèixer la teoria Ecològica de sistemes de Bronfenbrenner.
- Conèixer els usuaris, objectius, professionals i atencions específiques dels serveis i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb dificultats d'aprenentatge i trastorns del desenvolupament.

Competències

CG1 Correcció en la comunicació oral i escrita.

CG3 Domini de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

CG6 Reflexionar, actuar i resoldre situacions problemàtiques de l'àmbit educatiu. detectar situacions que

requereixin intervenció específica pròpia o d'altres professionals. Saber derivar.

CE3 Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1

- Intervenció educativa en dificultats d'aprenentatge i trastorn del desenvolupament en l'etapa 0-6: disseny, intervenció i avaluació.

TEMA 2

- Intervenció educativa en contextos heterogenis, contemplant les habilitats bàsiques d'accés al currículum (cognitives, comunicatives, emocionals i socials) i les intel·ligències múltiples.

TEMA 3

- Teoria Ecològica de Bronfenbrenner

TEMA 4

- Serveis del Departament d'Acció Social i Ciutadania: EAIA i CDIAP

TEMA 5

- Recursos del Servei Català de Salut: CSMIJ

TEMA 6

- Serveis Generals del Departament d'Ensenyament: EAP

TEMA 7

- Serveis Específics del Departament d'Ensenyament: CREDA, CREC, SEEM i SEETDIC

TEMA 8

- Recursos Emocionals

Tema 9

- Recursos TIC

Eixos metodològics de l'assignatura

- Exposició de la professora.
- Exposicions dels alumnes.
- Estudi de casos.
- Anàlisi de vídeos.
- Debats i reflexions en gran i petit grup.
- Lectures i anàlisis de documents.
- Recerca d'informació.
- Elaboració de treballs i síntesi.
- Tutories individuals i grupals.

Informació sobre la transmissió i l'enregistrament de dades personals dels docents i dels estudiants de la Universitat de Lleida arran de la impartició de docència en instal·lacions de la UdL i a distància

La Universitat de Lleida informa que, en funció dels canvis a què es vegi obligada d'acord amb les instruccions de les autoritats sanitàries, les disposicions de la UdL o l'assegurament de la qualitat de la docència, pot transmetre, enregistrar i usar la imatge, la veu o, si s'escau, l'entorn físic triat pels docents i pels alumnes, amb l'objectiu d'impartir la docència en instal·lacions de la UdL o a distància.

Al seu torn, encoratja les persones afectades perquè, en el cas de la docència a distància, triïn els espais que menys incidència tinguin en la seua intimitat.

I, en general, es recomana optar preferentment per les interaccions en el xat o sense activar la càmera, quan no es duguin a terme activitats docents que per les seues característiques exigeixin una interacció oral o visual.

El responsable de l'enregistrament i l'ús d'aquestes dades personals és la Universitat de Lleida –UdL– (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça de Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

Aquestes dades personals s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

En particular, l'enregistrament compleix les funcions següents:

- Oferir la possibilitat d'accedir als continguts en línia i, si s'escau, a mode de formació asíncrona.
- Garantir l'accés als continguts als estudiants que, per raons tecnològiques, personals o de salut, entre d'altres, no hi hagin pogut participar.
- Constituir un material d'estudi per a la preparació de l'avaluació.

Resta absolutament prohibit l'ús de les dades transmeses i dels enregistraments per a altres finalitats, o en àmbits aliens al Campus Virtual, on romandran arxivats, de conformitat amb la política de propietat intel·lectual i industrial de tots els continguts inclosos en webs propietat de la UdL.

En cas que n'hi hagin, els enregistraments es conservaran durant el temps que decideixi qui imparteix l'assignatura, d'acord amb criteris estrictament acadèmics, i, a tot estirar, s'han d'eliminar al final del curs acadèmic actual, en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

Aquestes dades personals són imprescindibles per impartir la docència en l'assignatura, i la definició dels procediments de docència, en especial la que es fa a distància, és una potestat de la UdL en el marc del seu dret d'autonomia universitària, com preveuen l'article 1.1 i l'article 33.1 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el consentiment de les persones afectades per transmetre'n o enregistrar-ne la veu, la imatge i, si s'escau, l'entorn físic que hagin triat, amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir la docència en l'assignatura.

La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

Les persones afectades poden accedir a les seues dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-se al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant un escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També poden presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seua electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

S'exposa el pla de desenvolupament d'aquesta matèria especificant:

1. GRUP
2. ÀREA DE CONEIXEMENT IMPLICADA
3. PROFESSOR QUE L'IMPARTEIX

GRUP GESTIONS CREATIVES (DIDÀCTICA I ORGANITZACIÓ ESCOLAR). PEPA VALLS

Cada setmana constarà de dos espais diferenciats.

- Dilluns de 8 a 10: espai 1
- Dimecres de 12 a 2: espai 2

L'espai 1 sempre és presencial. L'espai 2 serà semi-presencial tal i com s'estableix als horaris de la fepts

Espai 1: Es desenvoluparan continguts relacionats amb el coneixement, comprensió i anàlisi d'estratègies didàctiques i organitzatives que permeten diversificar la planificació educativa per tal de poder donar resposta a tots els infants.

Espai 2: Es tutoritzarà el disseny d'un projecte curricular que permeti donar resposta educativa a tots els infants de l'aula.

- **Fase 1:** Coneixement, comprensió i anàlisi de diferents projectes i teories amb la finalitat de desenvolupar un argumentari que permeti justificar pedagògicament el projecte que es dissenyarà
- **Fase 2:** Disseny del projecte.

LLISTAT DE CONTINGUTS DE L'ESPAI 1

DISSENY UNIVERSAL DE L'APRENTATGE
DECRET D'EDUCACIÓ INCLUSIVA
ENSENYAMENT MULTINIVELL (IM)
ENSENYAMENT MULTINIVELL (NCC)
APRENTATGE PER PROJECTES
APRENTATGE PER PROJECTES I APS
RACONS, CONTEXTOS, TALLERS I AMBIENTS
AMBIENTS PREPARATS, EXEMPLES
AMBIENTS PREPARATS. PRINCIPIS

AMBIENTS PREPARATS. DISSENY
INSTAL·LACIONS ARTÍSTIQUES
ACOMPANYAMENT
MATERIALS
AVALUACIÓ
ADAPTACIONS CURRICULARS INDIVIDUALITZADES

Metodologia ESPAI 1:

- Exposició dels continguts
- Generació de conflictes conceptuals
- Debat sobre els continguts exposats
- Resolució de dubtes

A l'apartat de RECURSOS del campus virtual hi trobareu una carpeta per cada bloc de contingut amb el material utilitzat a classe i les lectures complementàries. **Tota la informació continguda a les carpetes (lectures, esquemes, powers,....) són continguts avaluables.**

LLISTAT DE CONTINGUTS ESPAI 2

<p>CURRÍCULUM Text   Jaume Martínez Bonafé., J. (2020). <i>Un debat sobre el currículum, quins sabers són socialment necessaris?</i>. Diari de l' Educació https://diarieducacio.cat/un-debat-sobre-el-curriculum-quins-sabers-son-socialment-necessaris/?fbclid=IwAR0JsOC5P2YA7I3PSCT67Tg51pLATw4-NCUleFMJVYN_xp2MWgp91PeZhKq</p>
<p>TRANSFORMACIÓ VERSUS INNOVACIÓ Text: Hernández, F. (2017). <i>Pensar en la transformación y no en la innovación</i>. Diario de la Educación https://eldiariodelaeducacion.com/2017/05/11/pensar-en-la-transformacion-y-no-tanto-en-la-innovacion/</p>
<p>FINALITATS DE L'EDUCACIÓ Text: Álvarez Rodríguez, CH. (2018). <i>Paideia. Una experiencia extremeña de escuela en libertad</i>. El Salto https://www.elsaltodiario.com/saltamos-extremadura/experiencia-extremena-escuela-libertad-fregenal</p>
<p>CONTINGUTS VS COMPETÈNCIES Text: Cañadell, R. (2019). <i>El perquè de les competències bàsiques</i>. Diari de l'educació https://diarieducacio.cat/el-perque-de-les-competencies-basiques/?fbclid=IwAR2sHQyRPid81pS8IMbD9SesqfulkcwToz9UldqBI3vMayYgFs9e9HG4GXQ</p>

CULTURA D'INFANCIA**Text:**

Bonàs, M (2018). *Nous imaginaris per a l'escola. Cultura d'infància a l'escola el Martinet*. Temps d'Educació, Núm. 55, p. 213-29,

<https://www.raco.cat/index.php/TempsEducacio/article/view/348750/439968>

AVALUACIÓ**Text:**

Sanmartí, N. (2010). Avaluar per aprendre. Generalitat de Catalunya.

http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0024/fc53024f-626e-423b-877a-932148c56075/avaluar_per_aprendre.pdf

LA PLANIFICACIÓ EN EL MARC DE L'EDUCACIÓ. LES INTENCIONALITATS EDUCATIVES**Text: (PENJAT AL SAKAI)**

Gimeno Sacristán, J. (2004). El currículum como texto de la experiencia. De la calidad de la enseñanza a la del aprendizaje. En BONAL, X. ESOMBA, M. A. Y FERRER, F. (Coordi.), 2004, Política educativa i igualtat d'oportunitats. Barcelona. Editorial Mediterrània. Págs. 177-197

Metodologia ESPAI 2:**FASE 1:**

- Coneixement d'un projecte que ens servirà per visibilitzar com es concreten, a la pràctica, els continguts més teòrics del disseny curricular
- Introducció d'una provocació conceptual
- Anàlisi del projecte en relació a la teoria (ens aproximarem de forma col·lectiva al text **que heu de portar llegit des de casa**)
- Relacions amb del projecte amb la idea de disseny i desenvolupament curricular
- Tota la informació continguda als textos que ens serviran per analitzar els diferents projectes són continguts avaluables.

FASE 2:

Tutories individualitzades per concretar un disseny curricular per donar resposta educativa a totes les persones.

GRUP DOBLE TITULACIÓ (DIDÀCTICA I ORGANITZACIÓ ESCOLAR). PEPA VALLS

Cada setmana constarà de dos espais diferenciats.

- Divendres de 11 a 1: Espai 1
- Dijous de 10 a 12: Espai 2

L'espai 1 sempre és presencial. L'espai 2 serà semi-presencial tal i com s'estableix als horaris de la fepts

Espai 1: Es desenvoluparan continguts relacionats amb el coneixement, comprensió i anàlisi d'estratègies didàctiques i organitzatives que permeten diversificar la planificació educativa per tal de poder donar resposta a tots els infants.

Espai 2: Es tutoritzarà el disseny d'un projecte curricular que permeti donar resposta educativa a tots els infants de l'aula.

- **Fase 1:** Coneixement, comprensió i anàlisi de diferents projectes i teories amb la finalitat de desenvolupar un argumentari que permeti justificar pedagògicament el projecte que es dissenyarà
- **Fase 2:** Disseny del projecte.

LLISTAT DE CONTINGUTS DE L'ESPAI 1

DISSENY UNIVERSAL DE L'APRENTATGE
DECRET D'EDUCACIÓ INCLUSIVA
ENSENYAMENT MULTINIVELL (IM)
ENSENYAMENT MULTINIVELL (NCC)
APRENTATGE PER PROJECTES
APRENTATGE PER PROJECTES I APS
RACONS, CONTEXTOS, TALLERS I AMBIENTS
AMBIENTS PREPARATS, EXEMPLES
AMBIENTS PREPARATS. PRINCIPIS
AMBIENTS PREPARATS. DISSENY
INSTAL·LACIONS ARTÍSTIQUES
ACOMPANYAMENT
MATERIALS
AVALUACIÓ
ADAPTACIONS CURRICULARS INDIVIDUALITZADES

Metodologia ESPAI 1:

- Exposició dels continguts
- Generació de conflictes conceptuals
- Debat sobre els continguts exposats
- Resolució de dubtes

A l'apartat de RECURSOS del campus virtual hi trobareu una carpeta per cada bloc de contingut amb el material utilitzat a classe i les lectures complementàries. **Tota la informació continguda a les carpetes (lectures, esquemes, powers,....) són continguts avaluables.**

LLISTAT DE CONTINGUTS ESPAI 2

<p>CURRÍCULUM Text   Jaume Martínez Bonafé., J. (2020). <i>Un debat sobre el currículum, quins sabers són socialment necessaris?</i>. Diari de l' Educació https://diarieducacio.cat/un-debat-sobre-el-curriculum-quins-sabers-son-socialment-necessaris/?fbclid=IwAR0JsOC5P2YA7I3PSCT67Tg51pLATw4-NCUleFMJVYN_xp2MWgp91PeZhKg</p>
<p>TRANSFORMACIÓ VERSUS INNOVACIÓ Text: Hernández, F. (2017). <i>Pensar en la transformación y no en la innovación</i>. Diario de la Educación https://eldiariodelaeducacion.com/2017/05/11/pensar-en-la-transformacion-y-no-tanto-en-la-innovacion/</p>
<p>FINALITATS DE L'EDUCACIÓ Text: Álvarez Rodríguez, CH. (2018). <i>Paideia. Una experiencia extremeña de escuela en libertad</i>. El Salto https://www.elsaltodiario.com/saltamos-extremadura/experiencia-extremena-escuela-libertad-fregenal</p>
<p>CONTINGUTS VS COMPETÈNCIES Text: Cañadell, R. (2019). <i>El perquè de les competències bàsiques</i>. Diari de l'educació https://diarieducacio.cat/el-perque-de-les-competencies-basiques/?fbclid=IwAR2sHQyRPid81pS8IMbD9SesqfulkcwToz9UIdqBl3vMayYgFs9e9HG4GXQ</p>
<p>CULTURA D'INFANCIA Text: Bonàs, M (2018). <i>Nous imaginaris per a l'escola. Cultura d'infància a l'escola el Martinet</i>. Temps d'Educació, Núm. 55, p. 213-29, https://www.raco.cat/index.php/TempsEducacio/article/view/348750/439968</p>
<p>AVALUACIÓ Text: Sanmartí, N. (2010). <i>Avaluar per aprendre</i>. Generalitat de Catalunya. http://xtec.gencat.cat/web/conten/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0024/fc53024f-626e-423b-877a-932148c56075/avaluar_per_aprendre.pdf</p>
<p>LA PLANIFICACIÓ EN EL MARC DE L'EDUCACIÓ. LES INTENCIONALITATS EDUCATIVES Text: (PENJAT AL SAKAI)   Gimeno Sacristán, J. (2004). <i>El currículum como texto de la experiencia. De la calidad de la enseñanza a la del aprendizaje</i>. En BONAL, X. ESOMBA, M. A. Y FERRER, F. (Coordi.), 2004, <i>Política educativa i igualtat d'oportunitats</i>. Barcelona. Editorial Mediterrània. Págs. 177-197</p>

Metodologia ESPAI 2:

FASE 1:

- Coneixement d'un projecte que ens servirà per visibilitzar com es concreten, a la pràctica, els continguts més teòrics del disseny curricular
- Introducció d'una provocació conceptual
- Anàlisi del projecte en relació a la teoria (ens aproximarem de forma col·lectiva al text **que heu de portar llegit des de casa**)
- Relacions amb del projecte amb la idea de disseny i desenvolupament curricular
- Tota la informació continguda als textos que ens serviran per analitzar els diferents projectes són continguts

avaluables.

FASE 2:

Tutories individualitzades per concretar un disseny curricular per donar resposta educativa a totes les persones.

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
1 SESSIÓ :	PRESENTACIÓ MATÈRIA			
2:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
3:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
4:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
5:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
6:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de cassos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
7:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casss</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
8:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
9:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
10:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
11:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
12:	INTERVENCIÓ DIDÀCTICA	<p>Dissenyar intervencions didàctiques des d'un enfocament inclusiu</p> <p>Establir reflexions argumentades</p> <p>Comunicar les conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, de forma clara i sense ambigüitats.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
13	PRESENTACIÓ BLOC II: INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des de d'un enfocament Ecològic Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge.	Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica	Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica Resolució de problemes Reflexió sistemàtica
14	INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des d'un enfocament Ecològic Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge.	Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica	Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica Resolució de problemes Reflexió sistemàtica

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
15	INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	<p>Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des de d'un enfocament Ecològic</p> <p>Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>
16	INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	<p>Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des de d'un enfocament Ecològic</p> <p>Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge.</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p>	<p>Presentació de casos</p> <p>Relació teoria-pràctica</p> <p>Argumentació teòrica</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Reflexió sistemàtica</p>

SETMANES	MODALITAT (P/NP)	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES
17	INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	<p> Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des d'un enfocament Ecològic Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge. </p>	<p> Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica </p>	<p> Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica Resolució de problemes Reflexió sistemàtica </p>
18	INTERVENCIÓ PSICOLOGICA	<p> Ser capaç de treballar la intervenció Psicològica des de d'un enfocament Ecològic Conèixer els objectius, funcions i atencions específiques de les xarxes i organismes que atenen als col·lectius d'infants amb deficiències i/o dificultats d'aprenentatge. </p>	<p> Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica </p>	<p> Presentació de casos Relació teoria-pràctica Argumentació teòrica Resolució de problemes Reflexió sistemàtica </p>

Sistema d'avaluació

EXAMEN DOE 30%

EXAMEN PEE 20%

TREBALL GRUPAL DOE 30%

TREBALL GRUPAL PEE 20%

GRUP GESTIONS CREATIVES:

En el cas de la part de l'assignatura que correpon a **l'àrea de PEE**, l'avaluació es concreta de la següent forma:

L'avaluació té un caràcter continu, per tant, **l'assistència a les sessions de grup mig és obligatòria (80%)** i l'elaboració i lliurament dins de les dates establertes de les tasques que s'especifiquen com a evidències d'avaluació de l'assignatura són obligatòries per superar-la.

1. Resolució del repte. **20%** de la nota final.
2. Resolució de 4 tasques individuals. **10%** de la nota final.
3. Prova tipus test. **12%** de la nota final.

En cas que hi hagi estudiant que demani *l'avaluació única per feina acreditada* (formal a través de secretaria), l'avaluació serà:

1. Lectura del llibre indicat i resolució de 5 tasques. **40%** de la nota final.
2. Prova tipus test. **60%** de la nota final.

DATES RELLEVANTS	Lliuraments
11 d'octubre 26 d'octubre 16 de novembre 30 de novembre	Tasca individual 1 Tasca individual 2 Tasca individual 3 Tasca individual 4
16 de desembre	Lliurament del repte
Per definir	Prova tipus test

GRUP DOBLE GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

En el cas de la part de l'assignatura que correpon a **l'àrea de PEE**, l'avaluació es concreta de la següent forma:

L'avaluació té un caràcter continu, per tant, **l'assistència a les sessions és obligatòria (80%)** i l'elaboració i

lliurament dins de les dates establertes de les tasques que s'especifiquen com a evidències d'avaluació de l'assignatura són obligatòries per superar-la.

1. Resolució del repte. **20%** de la nota final.
2. Resolució de 4 tasques individuals. **10%** de la nota final.
3. Prova tipus test. **12%** de la nota final.

En cas que hi hagi estudiant que demani l'avaluació única per feina acreditada (formal a través de secretaria), l'avaluació serà:

1. Lectura del llibre indicat i resolució de 5 tasques. **40%** de la nota final.
2. Prova tipus test. **60%** de la nota final.

DATES RELLEVANTS	Lliuraments
1 d'octubre 24 d'octubre 28 de novembre 5 de desembre	Tasca individual 1 Tasca individual 2 Tasca individual 3 Tasca individual 4
19 de desembre	Lliurament del repte
Per definir	Prova tipus test

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En el cas que hi hagi estudiants que demanin Avaluació Alternativa (de manera formal a través de secretaria), aquesta consistirà en un exàmen final de les dues àrees de DOE i PEE.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Bronfenbrenner U. (2005). *Making human beings human: Bioecological perspectives on human development*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Bassedas, E. (2003). L'Assessorament Psicopedagògic: una visió històrica. Els EAP. *Revista Catalana de Pedagogia*, 2, 369-384

Derksen, T. (2010). [The Influence of Ecological Theory in Child and Youth Care: A Review of the Literature](#). *International Journal of Child, Youth and Family Studies*, 1 (3/4), 326-339.

Gifré, M. i Esteban, M. (2012). Consideraciones educativas de la perspectiva ecológica de Urie Bronfenbrenner. *Contextos educativos*, 15, 79-92.

Gómez, M. i Ferron, S. (2009). *Te deso la vida*. Madrid: Cultiva Comunicacion SL.

Linares, E., Vilariño, C., Villas, M., Menéndez, S. i López, M. J. (2002). El modelo ecológico de Bronfrenbrenner como marco teórico de la Psicooncología. *Anales de Psicología*, 18 (1), 45-59.

Moreno, C. (2010). ¡Saquen el libro de texto! Resistencia, obstáculos y alternativas en la formación de los docentes para el cambio educativo. *Revista de Educación*, 352, 583-597.

Viñas, J. (2010). Reflexions i propostes d'intervenció psicopedagògica en un marc de serveis educatius de zona a Catalunya. *Àmbits de psicopedagogia*, 29, 32-39.

Puigdellívol, I., Petreñas, C., Siles, B. & Jardí, A. (eds.). (2019). *Estrategias de apoyo en la escuela inclusiva: una visión interactiva y comunitaria*. Barcelona: Graó Editorial

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Ainscow, M. (1995) *Necesidades especiales en el aula. Guía para la formación del profesorado*. Madrid: Unesco-Narcea.
- Arnaiz, P.; D Haro, R. (1997). *10 años de integración en España: análisis de la realidad y perspectivas de futuro*. Actas de la XXII Reunión Científica Anual de A.E.D.E.S. Murcia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia.
- Bassedas, E., Bonals, J., Gener, M., Grau, R. Huguet, T. Lledó, R. et al (2000). *L'assessorament psicopedagògic a Catalunya. Trajectòria dels equips d'assessorament psicopedagògic*. Barcelona: Graó.
- Bassedas, E., Huguet, T. I Solé, I. (2007). *Aprender i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Graó.
- Bolívar, A. (1999): *Cómo mejorar los centros educativos*. Madrid: Síntesis.
- Bonet, C. (2004). Experiència d'integració d'un nen cec a P3. *Perspectiva Escolar*, 285, 64- 68.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Cambridge: [Harvard University Press](http://www.harvard.edu/hupress/).
- Bueno, M. (1999). *Niños y niñas con baja visión. Recomendaciones para la familia y la escuela*. Màlaga. Aljibe.
- Cristóbal, C. Fornós, A., Giné, C. Mas, J. i Pegenaute, F. (2010). *La atención temprana. Un compromiso con la infancia y su familia*. Barcelona: UOC.
- Del Campo, M.E., Palomares, L. i Arias, T. (1997) *Casos prácticos de dificultades de aprendizaje y necesidades educativas especiales*. Madrid: Ramón Areces.
- Del Río, P. i Álvarez, A. (1985). *La influencia del entorno en la educación: la aportación de los modelos ecológicos*. *Infancia y Aprendizaje*, 29, 3-32.
- Domènech, J. (2010). *Elogi de l'educació lenta*. Barcelona: Graó.
- Esteva, M. (2010). *Geografías del desarrollo humano. Una aproximación a la psicología cultural*. Barcelona: Aresta.
- Frigerio, G. (2004): La complejidad de educar. *Novedades Educativas*, 168, 4-7.
- Generalitat de Catalunya (2010). *Recull de procediments d'atenció directa per als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP)*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Gimeno, J. (2005). Diversos però no desiguals. *Suports*, 9 (1), 23-32.
- Guasch, M. i Ponce, C. (2002). *¿Qué significa intervenir educativamente en desadaptación social?* Barcelona: Cuadernos de Pedagogía.
- Illán, N. (1996). *Didáctica y organización en Educación Especial*. Málaga: Aljibe.
- López, M. ; Pérez, A.; Santos. M.A. (2003). *Conversando con Maturana de Educación*. Màlaga: Aljibe.
- López; I., Ridao, P. i Ramírez, J. (2004). Las familias y las escuelas: una reflexión acerca de entornos educativos compartidos. *Revista de Educación*, 334, 143-163.
- Luque, D. J. i Romero, J. F. (2002). *Trastornos del desarrollo y adaptación curricular*. Málaga: Aljibe.
- Masson. E (1992). *Escala Leonhardt de desenvolupament per a nens cecs de 0-2 anys*. Barcelona: ONCE.
- Morin, E. (1990). *Introducción al Pensamiento Complejo*. Barcelona: Gedisa.

- Morin, E. (1999). *La Cabeza Bien Puesta*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- Morin, E. (1999). *Los Siete Saberes Necesarios Para la Educación del Futuro*. Paris: UNESCO
- Shaffer, D. i Kipp, K. *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Mexico: Thomson.
- Solé, I. (1996). Las relaciones entre familia y escuela. *Cultura y Educación*, 4, 11-17.
- Solé, I. (2002). *Orientación educativa e intervención psicopedagógica*. Barcelona: Horsori.
- Stainback, S.B.; Stainback, W.C. (1992). *Curriculum considerations in inclusive classrooms: facilitating learning for all students*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Stainback, S. (2001). Components crítics en el desenvolupament de l'educació inclusiva. *Suports*, 5 (2), 26-31.
- Taylor, V. (2001). Convivencia en la escuela asumiendo la complejidad. *Novedades Educativas*, 125, 22-23.
- Ubiero, R. (2012). *La construcción del caso en el trabajo en red. Teoría y práctica*. Barcelona UOC.
- Vanegas, J. i Gil, L. (2007). La teoria de sistemas y el modelo biopsicosocial. *Hacia la Promoción de la Salud*, 12, 51-61.
- Vila, I. (1998). *Familia, Escuela y Comunidad*. Barcelona: Horsori.
- Villa, R. A. i Thousand, J. S. (1995): *Creating an inclusive school*. Alexandria: ASCD.
- Velilla, M. A. (2002). *Manual de Iniciación Pedagógica al Pensamiento Complejo*. Quito: Ediciones jurídicas Gustavo Ibáñez.
- Villalba, C. (1993). Redes Sociales: Un concepto con importantes implicaciones en la intervención comunitaria. *Intervención Psicosocial*, 2 (4), 69-85.
- Williams, J. (1990). *The special education hanbook. An introduction reference*. London: Bristol.